

ДЕРЖАВНА КОМІСІЯ З РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

30.12.2011

м. Київ

№ 821

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
10 лютого 2012 р. за № 211/20524

Про затвердження Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок та про внесення змін до деяких нормативно-правових актів

Відповідно до підпункту 14.1.44 пункту 14.1 статті 14 розділу I Податкового кодексу України, статті 28 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" та Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.02.2010 № 157, Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Затвердити Правила здійснення депозитних операцій для кредитних спілок, що додаються.
2. Унести до пункту 1.2 розділу 1 Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16.01.2004 № 7, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2004 за № 148/8747, такі зміни:

2.1. Абзац сьомий викласти в такій редакції:

"внесок (вклад) на депозитний рахунок - грошові кошти в готівковій або в безготівковій формі, внесені до кредитної спілки її членами на договірних умовах, на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі спливом встановленого договором строку;"

2.2. Абзац двадцять другий викласти в такій редакції:

"внесок (вклад) на депозитний рахунок до запитання - грошові кошти в готівковій та безготівковій формі, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на

визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення на першу вимогу та/або з правом отримання частини вкладу протягом дії договору;"

3. У пункті 1.3 розділу 1 Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 25.12.2003 N 177, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.01.2004 за N 69/8668, абзац п'ятий викласти в такій редакції:

"внесок (вклад) на депозитний рахунок - блокований рахунок - зворотний внесок (вклад) члена кредитної спілки, який залучається на договірних умовах, на визначений строк та під процент для забезпечення зобов'язань члена кредитної спілки перед кредитною спілкою;"

4. Департаменту стандартів регулювання та нагляду за фінансовими установами та департаменту юридичного забезпечення забезпечити подання цього розпорядження до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.

5. Відділу зв'язків з державними органами, громадськістю та протоколу департаменту організаційно-аналітичного, документального та кадрового забезпечення забезпечити опублікування цього розпорядження на офіційному сайті Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України в мережі Інтернет після його державної реєстрації.

6. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника Голови відповідно до розподілу обов'язків.

7. Розпорядження набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

8. Кредитним спілкам, інформація про які внесена до Державного реєстру фінансових установ, привести свої внутрішні положення у відповідність до цього розпорядження протягом трьох місяців з дня набрання ним чинності.

В. о. Голови Комісії

А. Литвин

ПОГОДЖЕНО:

**Заступник Міністра економічного
розвитку і торгівлі України -
керівник апарату**

В. П. Павленко

Протокол засідання Комісії
від 30 грудня 2011 р. N 693

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження Державної комісії з
регулювання ринків фінансових послуг
України
30.12.2011 N 821

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
10 лютого 2012 р. за N 211/20524

Правила здійснення депозитних операцій для кредитних спілок

I. Загальні положення

1.1. Ці Правила розроблені відповідно до підпункту 14.1.44 пункту 14.1 статті 14 розділу I Податкового кодексу України, статті 28 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", Закону України "Про захист прав споживачів", Закону України "Про кредитні спілки", Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 25.12.2003 N 177, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 19.01.2004 за N 69/8668, та Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 16.01.2004 N 7, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 03.02.2004 за N 148/8747, та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність кредитних спілок.

Цими Правилами регулюється загальний порядок здійснення депозитних операцій кредитних спілок.

1.2. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

внесок (вклад) на депозитний рахунок - грошові кошти в готівковій або в безготівковій формі, внесені до кредитної спілки її членами на договірних умовах, на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі спливом встановленого договором строку;

внесок (вклад) на депозитний рахунок - блокований рахунок - зворотний внесок (вклад) члена кредитної спілки, який залучається на договірних умовах, на визначений строк та під процент для забезпечення зобов'язань члена кредитної спілки перед кредитною спілкою;

внесок (вклад) на депозитний рахунок до запитання - грошові кошти в готівковій та безготівковій формі, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення на першу вимогу та/або з правом отримання частини вкладу протягом дії договору;

депозитні операції кредитної спілки - операції, які здійснюються із внеском (вкладом) та включають залучення та виплату внесків (вкладів), нарахування та виплату процентів за внесками (вкладами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі кредитної спілки;

строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок - грошові кошти в готівковій та безготівковій формі, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на

визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення зі спливом встановленого договором строку.

Інші поняття, які вживаються в цих Правилах, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок.

1.3. Внесок (вклад) на депозитний рахунок, а також нарахована на такий внесок (вклад) плата (проценти) є власністю члена кредитної спілки та належить до її зобов'язань.

Договір залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок укладається на умовах видачі внеску (вкладу) на першу вимогу (внесок (вклад) до запитання) або на умовах повернення внеску (вкладу) зі спливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) з урахуванням Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, затверджених [розпорядженням Держфінпослуг від 02.12.2003 N 146](#), зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25.12.2003 за N 1225/8546.

Договором залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок може бути передбачено внесення грошових коштів на інших умовах їх повернення. Умови цього договору не можуть суперечити законодавству України.

Сума внеску (вкладу), строки дії договору, умови залучення та повернення внеску (вкладу), а також нараховані на такі внески проценти (плата) визначаються між кредитною спілкою та членом кредитної спілки на договірних умовах.

Кредитна спілка зобов'язана вести облік внесків (вкладів) з урахуванням строків, виплати процентів, визначених у депозитних договорах, за такими видами договорів на залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок:

внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до запитання;

внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на строк;

внесок (вклад) на депозитний рахунок - блокований рахунок.

1.4. Спостережна рада кредитної спілки в положеннях про фінансове управління та фінансові послуги, які мають відповідати вимогам, встановленим Переліком внутрішніх положень та процедур кредитної спілки, затвердженим [розпорядженням Держфінпослуг від 11.11.2003 N 116](#), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25.11.2003 за N 1078/8399, зобов'язана додатково встановити особливості здійснення депозитних операцій у кредитній спілці, включаючи:

види внесків (вкладів), які може залучати кредитна спілка;

питому вагу внесків (вкладів) на депозитні рахунки в загальній сумі таких внесків (вкладів) за строками їх внесення;

порядок нарахування процентів та залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки;

мінімальний та максимальний розмір вкладень за окремими видами внесків (вкладів) на депозитний рахунок;

мінімальний та максимальний строк дії договорів за окремими видами внесків (вкладів) на депозитні рахунки, які є строковими;

можливість застосування в договорах по внесках (вкладах) на депозитні рахунки змінних процентів;

порядок та терміни повернення окремих видів зворотних внесків (вкладів) на вимогу члена кредитної спілки.

Кредитна спілка самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на внески (вклади) членів кредитної спілки.

Кредитні спілки мають оприлюднювати умови укладення депозитних договорів шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів кредитних спілок місці в установі кредитної спілки та її відокремлених підрозділах.

II. Договірне регулювання депозитних операцій

2.1. Договір на залучення внеску (вкладу) на депозитні рахунки укладається в письмовій формі.

У договорі на залучення внеску (вкладу) повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог [Цивільного кодексу України](#), [статті 6 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг"](#), [статті 11 Закону України "Про захист прав споживачів"](#), Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, затверджених [розпорядженням Держфінпослуг від 02.12.2003 N 146](#), зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25.12.2003 за N 1225/8546, та мають бути підписані сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Один примірник договору про залучення внеску (вкладу) зберігається у кредитній спілці. Другий примірник договору про залучення внеску (вкладу) кредитна спілка зобов'язана надати члену кредитної спілки (або уповноваженій ним особі), який підписав цей договір.

2.2. Умови дострокового припинення дії договору про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок визначаються договором.

2.3. Примірні договори про надання фінансових послуг є додатками до положення про фінансові послуги, затвердженого рішенням спостережної ради кредитної спілки.

Підтвердженням залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно з вимогами законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі кредитної спілки інформація про депозитну операцію.

2.4. Нарахування процентів визначається умовами договору про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.5. У разі наявності внеску (вкладу) на депозитний рахунок при отриманні кредиту кредитна спілка може прийняти такий внесок (вклад) для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його протягом строку дії кредитного договору в сумі невиконаних зобов'язань членом кредитної спілки, якщо це передбачено кредитним договором або договором про залучення внеску (вкладу) на депозитні рахунки та договором застави майнових прав, який укладається між кредитною спілкою та членом кредитної спілки - власником внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.6. У разі якщо член кредитної спілки при отриманні кредиту зобов'язаний внести вклад (внесок) на депозитний рахунок - блокований рахунок, то процентна ставка за таким депозитом повинна бути рівною або більшою, ніж процентна ставка за таким кредитом.

Залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок - блокований рахунок регулюється положенням кредитної спілки про фінансові послуги.

Внесення внеску (вкладу) на депозитний рахунок - блокований рахунок передбачається у кредитному договорі або оформляється додатковим договором.

Внесок (вклад) на депозитний рахунок та внесок (вклад) на депозитний рахунок - блокований рахунок, а також нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) є власністю члена кредитної спілки та належать до її зобов'язань.

III. Порядок повернення кредитними спілками грошових коштів та сплата процентів за депозитними договорами

3.1. Кредитні спілки повертають внески (вклади) та сплачують нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитні рахунки між вкладником і кредитною спілкою.

За договором про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок незалежно від його виду кредитна спілка зобов'язана видати внесок (вклад) або його частину на першу письмову вимогу з урахуванням умов договору.

У разі отримання кредитною спілкою письмової вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) або його частини кредитна спілка зобов'язана:

прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки кредитної спілки;

зарєєструвати письмову вимогу члена кредитної спілки згідно з положенням про документообіг, затвердженим кредитною спілкою;

виконати вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

За умови неможливості виконання кредитною спілкою вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) або його частини кредитна спілка додатково до вимог абзацу першого цього пункту зобов'язана видати вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням: причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки кредитної спілки.

3.2. Кредитна спілка виплачує вкладникові проценти на суму внеску (вкладу) в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

Кредитна спілка здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) на депозитні рахунки на підставі відповідних договорів з дотриманням вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору.

Нарахування процентів за договором залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок відбувається відповідно до порядку, встановленого договором.

3.3. Проценти на внесок (вклад) виплачуються члену кредитної спілки до запитання відповідно до договору про залучення внеску (вкладу).

Якщо відповідно до договору про залучення внеску (вкладу) внесок (вклад) повертається члену кредитної спілки на його вимогу до закінчення строку або до настання інших обставин, визначених договором, проценти за цим внеском (вкладом) виплачуються в розмірі процентів за внесками (вкладами) до запитання, якщо договором не встановлений вищий процент.

Якщо договором про залучення внеску (вкладу) не встановлений розмір процентів, кредитна спілка зобов'язана виплатити проценти в розмірі облікової ставки Національного банку України.

3.4. Якщо вкладник не вимагає повернення суми строкового внеску (вкладу) у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення внеску (вкладу), або повернення суми внеску (вкладу), унесеного на інших умовах повернення, то після настання визначеного договором строку договір вважається продовженим на умовах внеску (вкладу) до запитання (на вимогу), якщо інше не встановлено договором.

3.5. У разі зменшення кредитною спілкою розміру процентів на внески (вклади) до запитання новий розмір процентів застосовується до внесків (вкладів), внесених до повідомлення членів кредитної спілки про зменшення процентів, зі спливом одного місяця з моменту відповідного повідомлення, якщо інше не встановлено договором.

3.6. Встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) не може бути односторонньо зменшений кредитною спілкою, якщо інше не встановлено законом.

3.7. Проценти на внесок (вклад) виплачуються члену кредитної спілки на його вимогу відповідно до умов договору.

**Директор департаменту стандартів
регулювання та нагляду
за фінансовими установами**

В. Логвіновський